

“Το περιοδικό Θεολογία: Ιστορία και επιστημονική συμβολή” - Δ΄ Συνεδρία του Β΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Με ιδιαίτερη αναφορά στη διαδρομή ενός αιώνα του περιοδικού Θεολογία πραγματοποιήθηκε η Δ΄ Συνεδρία, υπό την προεδρία του καθηγητή του ΕΚΠΑ Εμμανουήλ Καραγεωργούδη και του Σεβ. Μητροπολίτη Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ. Γεωργίου. Η συνεδρία ανέδειξε τον ρόλο του περιοδικού ως ιστορικού τεκμηρίου αλλά και ζωντανού φορέα θεολογικού λόγου, ο οποίος συνεχίζει να συνομιλεί με τις σύγχρονες προκλήσεις και να τροφοδοτεί τον διάλογο Εκκλησίας και κοινωνίας.

Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής στην εισήγησή του με τίτλο: «Η επέτειος 100 χρόνων από την ίδρυση του περιοδικού Θεολογία: μία τιμή για το παρελθόν – μία τομή για το μέλλον» αναφέρθηκε στην εποχή ίδρυσης του Περιοδικού Θεολογία και τόνισε ότι η συμπλήρωση της εκατονταετίας του περιοδικού Θεολογία συμπίπτει και πάλι με μια περίοδο γεμάτη προκλήσεις και αβεβαιότητες. Όπως τότε, έτσι και σήμερα, βιώνουμε το τέλος μιας εποχής και την αρχή μιας νέας. Η ύστερη νεωτερικότητα, ή μετανεωτερικότητα, χαρακτηρίζεται από ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, από την επέκταση της ψηφιακής και άυλης πραγματικότητας, από την αμφισβήτηση κάθε σταθερού νοήματος· και, ταυτόχρονα, από μια σιωπηλή αλλά βαθιά υπαρξιακή αγωνία.

Ο σύγχρονος άνθρωπος, φαινομενικά κορεσμένος από πληροφορία, συνεχίζει να αναζητεί απαντήσεις σε θεμελιώδη ερωτήματα για το νόημα της ζωής, την ταυτότητα, τον θάνατο και την ελευθερία· ερωτήματα που η νεωτερικότητα είχε υποσχεθεί ότι θα λυθούν με την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, χωρίς ωστόσο η υπόσχεση αυτή να έχει επαληθευτεί. Στην πραγματικότητα, όσο περισσότερο εξελίσσονται τα τεχνολογικά μέσα, τόσο βαθύτερη γίνεται η αγωνία για το περιεχόμενο, τον προσανατολισμό και το νόημα της ύπαρξης.

Μίλησε για το Α΄ Διεθνές Συνέδριο του περιοδικού Θεολογία, το 2023, το οποίο δεν

εστίασε σε μία όψη της τεχνολογικής πραγματικότητας, ούτε περιορίστηκε στη γενική θεώρηση των τεχνολογικών προκλήσεων. Αναδείχθηκε σε πεδίο πρωτότυπης θεολογικής διερεύνησης, με σφαιρική κάλυψη του θέματος και προσπάθεια να αναπτυχθεί τόσο σε βάθος όσο και οριζοντίως.

Σε άλλο σημείο ο Σεβασμιώτατος σημείωσε ότι η Εκκλησία δεν δαιμονοποιεί την τεχνολογία, ούτε επαγγέλλεται την καταστροφή της. Γνωρίζουμε καλά ότι ζούμε σε μια τεχνολογική πραγματικότητα από την οποία δεν μπορούμε να διαφύγουμε· ούτε θα ήταν θεολογικά ή ποιμαντικά υπεύθυνο να επιχειρήσουμε να την παρακάμψουμε. Εκείνο όμως που η Εκκλησία καλείται να επιτελέσει είναι η καλλιέργεια της επίγνωσης· η ανάδειξη των ανθρωπολογικών, εκκλησιολογικών και σωτηριολογικών συνεπειών που φέρει η τεχνολογία όταν λειτουργεί ως απόλυτο πλαίσιο αναφοράς. Ποιες είναι οι αντιλήψεις που μεταδίδει η τεχνολογία για το ανθρώπινο πρόσωπο; Πώς επηρεάζει τις σχέσεις; Τι αλλοίωση επιφέρει στην εμπειρία του χρόνου, του τόπου και των ορίων; Σε αυτά τα ερωτήματα, η Εκκλησία δεν καλείται να απαντήσει με τεχνικές ή ρυθμιστικές οδηγίες· αλλά να αντιπροτείνει έναν τρόπο ύπαρξης.

Και τούτο διότι ο σωτηριολογικός και εσχατολογικός της λόγος μπορεί να σταθεί ως αντίβαρο στην τεχνολογική φαντασίωση της υπέρβασης και της αθανασίας. Μπορεί να δείξει ότι η ελευθερία δεν βρίσκεται στην απεριόριστη δυνατότητα, αλλά στη σχέση. Ότι η αλήθεια δεν είναι δεδομένο, αλλά πρόσωπο. Ότι η αιωνιότητα δεν είναι τεχνολογικό επίτευγμα, αλλά δωρεά του Θεού.

Σε αυτόν τον ορίζοντα, το περιοδικό Θεολογία καλείται να συνεχίσει και να προχωρήσει. Όχι ως μνημείο του παρελθόντος, αλλά ως εργαστήριο νοήματος για το αύριο· ως βήμα θεολογικού λόγου που συνομιλεί με τον κόσμο χωρίς φόβο, αλλά με αλήθεια και ελπίδα.

Ακολούθησαν οι εισηγήσεις:

Ιωάννης Παναγιωτόπουλος (Καθηγητής, ΕΚΠΑ) «Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσόστομος Παπαδόπουλος και η θεολογική αυτοσυνειδησία της Εκκλησίας της Ελλάδος: η ίδρυση του περιοδικού Θεολογία στο ιστορικό και εκκλησιολογικό της πλαίσιο»

Νίκη Παπαγεωργίου (Καθηγήτρια, ΑΠΘ) «Ανιχνεύσεις του κοινωνικού στο περιοδικό Θεολογία: τάσεις και προοπτικές».

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος (Καθηγητής, ΑΠΘ) «Παράδοση και ανανέωση – Η συμβολή του περιοδικού Θεολογία στον διεπιστημονικό διάλογο των σύγχρονων προκλήσεων».

Βασιλική Σταθοκώστα (Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ) «Η συμβολή του περιοδικού Θεολογία στην καλλιέργεια της οικουμενικής ιδέας στην Ελλάδα».

